

Sprawozdanie

Wydziału krajowego usprawiedliwiający kredyty nadzwyczajne wstawione pod Rubryką XI. poz. 78. 2. lit. a), b), c), preliminarza budżetu krajowego szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1899.

Wysoki Sejmie!

Dyrektor krajowego szpitala powszechnego we Lwowie przedkładając relację z dnia 18. sierpnia b. r. do LW. 51.597 preliminarz budżetu na rok 1899, uprasza o wstawienie następujących kredytów nadzwyczajnych do powyższego preliminarza:

- 1) na rozprowadzenie gorącej wody po gmachu, przeniesienie motoru benzynowego z zakładu położnic do głównego gmachu, a w zamian instalacją motoru elektrycznego w zakładzie położniczym, tudzież na kotły parowe w kwocie ogólnej 6.412 zł.;
- 2) na sprawienie piły cyrkularnej wraz z pomieszczeniem 1.700 zł., wreszcie
- 3) na zakupno zapasowych akumulatorów do oświetlenia elektrycznego i sprawienie zegarów kontrolnych pierwszej raty 1.161 zł. (z ogólnej kwoty 5.805 zł. ugodzonej na spłatę w 5-ciu ratach rocznych).

Wydział krajowy — po ścisłym zbadaniu istotnej potrzeby i uzasadnieniu poszczególnych wydatków, które — jak to poniżej wyjaśniamy — są nakładem, który będzie w krótkim czasie pokryty oszczędnościami w administracji, która ten nakład umożliwi — zatwierdził uchwałą z dnia 2. września b. r. l. 51.597 wstawione kredyty nadzwyczajne na powyższe cele, usprawiedliwia zaś te wydatki jak następuje:

ad 1). Rozprowadzenie gorącej wody po gmachu głównym szpitala zapobiegnie brakowi łazienek na poszczególnych oddziałach, jaki odczuwają dotkliwie chorzy zakładu, którzy nieraz nawet wśród zimy pomimo wielkiego osłabienia przenoszeni być muszą do łazienek umieszczonych w suterrenach. Nadto dotychczasowy sposób przyrządzania kąpeli jest dla administracji zbyt kosztownym, albowiem zatrudnia pięciu parobków do obsługi przy pompowaniu wody i roznoszeniu jej po gmachu. Przez proponowane zaś rozprowadzenie wody za pomocą motoru benzynowego i przy urządzeniu kotłów parowych do jej ogrzania — odpadnie obok innych niedogodności także potrzeba utrzymywania parobków do obsługi przy kąpielach, zmniejszając tym

sposobem roczny wydatek na 5-ciu parobków o kwotę 935 zł. tak, iż wstawiony obecnie kredyt nadzwyczajny na powyższe urządzenia w sumie 6.412 zł. już w przeciągu lat 7-miu pokrytym zostanie uzyskanymi oszczędnościami na opłatę służby.

W przypuszczeniu, iż Wysoki Sejm uchwalić raczy proponowany powyżej kredyt nadzwyczajny, przyjął też Wydział krajowy w Rubr. II. poz. 27 preliminarza budżetu szpitala lwowskiego na rok 1899 zmniejszenie liczby parobków o pięciu.

ad 2) Na skutek sprawozdania z dnia 17. listopada 1896 do l. 59.181 (Aleg. 53) uchwalił Wysoki Sejm w budżecie na rok 1897 na zakupno piły cyrkularnej do rżnięcia drzewa i jej umieszczenie kwotę 700 zł.

Gdy atoli kwota powyższa po bliższem zbadaniu szczegółów urządzenia i rozmiarów potrzebnej piły okazała się nie wystarczającą, Wydział krajowy wstrzymał zakupno, a przychyłając się do motywów zawartych w relacji dyrektora szpitala z dnia 2. października 1897 do l. 5.632 (LW. 61.426/97) zezwolił natomiast na użycie pozostałego kredytu na postawienie portyerówki przy bramie wjazdowej do klinik, które tak ze względów gospodarczych i bezpieczeństwa, a głównie dla uzyskanych ztąd oszczędności na utrzymanie portyerów przy każdej klinice z osobna okazała się niezbędną. Relację wyżej powołaną przedstawił bowiem dyrektor szpitala, iż pomimo przeznaczenia dla każdego z trzech budynków klinik osobnego portyera — podwórza szpitalne nie są dość ściśle strzeżone, a to w braku dozoru przy bramie wjazdowej, która musi być otwartą.

Dla zapobieżenia temu brakowi przedstawił dyrektor szpitala wniosek na zbudowanie skromnego budynku z pruskiego muru dla portyera przy bramie wjazdowej do klinik, a natomiast usunięcie osobnych portyerów pomieszczonych w zabudowaniach klinik medycznej i chirurgicznej, których utrzymanie wraz z opałem i światłem kosztuje 720 zł. Na wniosek zwinęcia osobnych portyerów w budynkach klinik zgodzili się też pp. profesorowie oświadczeniem przedłożonem do LW. 71.066/98, które uwzględnionem już zostało przy układaniu preliminarza budżetu szpitala lwowskiego na rok 1899.

Wedle kosztorysu przedłożonego przez dyrektora szpitala lwowskiego do LW. 51.597,98, a sporządzonego przez inżyniera Edwarda Machana, właściciela fabryki machin, wyniesie koszt urządzenia piły cyrkularnej w potrzebnych rozmiarach i z wszelkimi przyborami kwotę 1.709 zł.

Wobec tego Wydział krajowy zezwolił na wstawienie na ten cel do preliminarza budżetu zaokrąglonej kwoty 1.700 zł.

ad 3) Doświadczenia poczynione przy funkcjonowaniu światła elektrycznego okazały, iż dotychczasowe akumulatory nie wystarczają na potrzeby szpitala, względnie klinik, albowiem w porze jesiennej i zimowej dynamo-maszyna funkcjonować musi do 9¹/₂ wieczorem, zaś raz w tygodniu do 10¹/₂ w nocy, ażeby przyjść w pomoc akumulatorom.

Okoliczność ta czyni oświetlenie nader kosztownem, albowiem zachodzi potrzeba utrzymywania pary w kotłach wyłącznie dla dynamo-maszyny od godziny 6-tej do 9¹/₂ wieczór, pomimo, że kotły dla obsługi kuchen potrzebne są tylko do godziny 6-tej wieczór. Wedle fachowych obliczeń potrzeba na opał kotłów przez tych 3 godzin 300 kg. węgla, a ze względu na konieczność takiego opalania po za godziną 6-tą wieczór przez 240 dni w roku wyniesie koszt ogólny na ten cel przeszło 800 zł. rocznie.

Nadto przy obecnej ilości akumulatorów byłoby koniecznem przyjęcie drugiego pomocnika maszynisty i palacza do kotłów, gdyż inaczej służba musiałaby pracować szesnaście godzin dziennie.

Dla uniknięcia tych niedogodności a przedewszystkiem znacznych wydatków zachodzi konieczna potrzeba powiększenia liczby akumulatorów do tych granic, iżby czynności maszyn kończyły się o godzinie 6-tej wieczorem.

Nadto dla wykonywania należytej kontroli nad ilością spotrzebowanego światła elektrycznego w klinikach, która niezbędną jest także do udokumentowania wykazu kosztów utrzymywania i administracji klinik przedkładanych w myśl umowy c. k. Rządowi, celem asygnowania zwrotu przypadającego na c. k. Skarb Państwa — niezbędnem się okazało urządzenie zegarów kontrolnych w każdej klinice.

Na wezwanie w tym względzie wystosowane zobowiązała się firma Siemens & Halske do urządzenia wymienionych wyżej akumulatorów tudzież zegarów kontrolnych za ogólną sumę kosztorysową 5.805 zł. płatną w 5-ciu ratach rocznych.

Uchwałą z dnia 17. sierpnia b. r. do L. 48098 Wydział krajowy przyjął tedy ofertę powyższą, zezwalając na wstawienie do preliminarza budżetu szpitala lwowskiego na rok 1899 kwoty 1.161 zł., jako pierwszej raty należności z tego tytułu przypadającej.

Na podstawie szczegółów wyżej przytoczonych Wydział krajowy ma zaszczyt upraszać:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości niniejsze sprawozdanie.

II. Sejm zatwierdza wstawienie do Rubr. XI. poz. 78-2 lit *a)*, *b)*, *c)*, preliminarza budżetu kraj. szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1899 następujących kredytów nadzwyczajnych:

- a)* Na rozproszczenie wody gorącej w głównym gmachu szpitala, sprawienie kotłów parowych i przeniesienie motoru benzynowego z zakładu położnic a natomiast instalację motoru elektrycznego 6.412 zł.
- b)* na sprawienie piły cyrkularnej i ustawienie domku na jej pomieszczenie 1.700 zł.
- c)* Na zakupno zapasowych akumulatorów do oświetlenia elektrycznego i instalację zegarów kontrolnych 1.161 zł. (jako I-szej raty z ogólnej należności w kwocie 5.085 zł.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawienia do budżetu szpitala lwowskiego w latach 1900, 1901, 1902 i 1903 po 1.161 zł. na pokrycie kosztów zakupna zapasowych akumulatorów.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie, dnia 28. września 1898.

Marszałek krajowy:
St. Badeni w. r.

Sprawozdawca:
Dr. Franciszek Hoszard w. r.
Członek Wydziału krajowego.

